

Univerzita Karlova Praha Pedagogická fakulta, Katedra výtvarné výchovy

Akad. rok 2018/19

Posudek vedoucího bakalářské práce

Vedoucí bakalářské práce: **doc. ak. mal. Ivan Špirk**

Oponent bakalářské práce: **Mgr. MgA. Sylva Francová**

Autorka bakalářské práce: **Katrin Pirai**

Obor práce: **Výtvarná výchova se zaměřením na vzdělávání**

Název práce: **Člověk na cestě - Autorská reflexe a škola**

Práce Katrin Pirai má několik podob a jen některé naplňují očekávání zadání závěrečné práce. Teoretická část je nesena silně osobním duchem, který plyne z pozoruhodných soukromých osudů studentky, velkých životních zkušeností s autentickými zážitky jinakosti kultur, které kolegyně prožila nikoliv jako zvědavá turistka, ale jako součást lidské existence různých rodinných osudů. Citlivost pro kulturní a životní rozmanitost stojí v základech toho dobrého, co tato práce přináší. Příprava práce a její struktury byla po mne zážitkem z oboustranného porozumění pro autory, kteří by měli jednotlivé kapitoly reprezentovat. Po založení práce nebyla tato dále konzultována. Pozoruhodné bylo pro mne setkání po letech s Petrovem-Vodkinem (objeven za návštěvy Ruska v r. 1973), který není součástí oborových debat, stejně jako s Viktorem Pivovarovem, který však k respektovaným a frekventovaným autoritám na katedře přeci jen patří. Podíváme-li se na použitou literaturu, vidíme, že stojí především na přímých pramenech pojednávajících o autorech, nebo přímo na jejich knihách. Je možné z jiného prostředí a jiných zkušenostech postavit pevný oborový rámec, vycházející z našich katedrálních preferencí a teoretických nastavení? Zažili jsme opakovaně, že ani studenti bez takové multikulturní zkušenosti se nedokázali prokousat přes svá zažitá kulturní kliše k potřebnému osvícení obhajitelných postojů. V posuzované práci se setkáváme především s vlastními autorskými reflexemi osobních východisek, a to jak v kapitolách o cestovatelích, tak o uměleckých autoritách. Můžeme takovým „ignorantským“ postojům přitakat, navíc s hrozivými gramatickými chybami (ptám se proč, když fakultou všem studentům nabízený Word a každý jiný Word nedostatky odhaluje...)? Jazyk, svým charakterem připomínající jazyk mých babiček, přináší opakovaně kultivovaná sdělení a postoje, které téma reflektují dobře, tedy za sebe mohu vyjádřit k této části práce souhlas.

Didaktika ale snese izolovaného autorského mínění mnohem méně. Učitelské črty, stojící znovu na vlastních zkušenostech a osobních výkladech uměleckých autorit z předcházejících částí, jsou chatrné a velmi konzervativní, resp. zcela neaktuální. Nemáme před sebou náznak porozumění pro obsahy, které jsou v našich didaktikách nabízeny, a které dokáží vyložit současný svět dětem kriticky a rozmanitě, s porozuměním pro jednotlivá témata a jejich vizuální podobu. Názor na práci dostává vážné trhliny.

Typografická úprava nereflktuje obsah práce.

Poslední autorská výtvarná část nesnese kritický pohled. Izolace dostupuje vrcholu, máme před sebou čtyři sešity (deníky), které jako by vypadly z dílny amatéra, který má co říci, ale o věci nic neví a ve výtvarném umění se nevyzná, což je v tomto případě smutný paradox, protože do této chvíle jsme mluvili o teoretické práci tématem se zabývající... Respekt ke kolegyni mi ani nedovoluje jednotlivé nedostatky vážně rozebírat, protože takovou produkci a formy jsem vždy odsuzoval a nikdy v práci se studenty neinicioval. Deníky nejsou pro mne obhajitelné a velice zpochybňují vše, co bylo vytvořeno. Tato část byla odevzdána pozdě a není nijak obrazově dokumentována v závěrečné práci.

Práci pro tyto nedostatky nedoporučuji k obhajobě

Ivan Špirk, Praha 3. září 2019